

Niniejszy dokument nie stanowi doręczenia w trybie art. 15 zzs⁹ ust. 2 ustawy COVID-19 (Dz.U.2021, poz. 1842)

Sygn. akt I ACa 983/20

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 stycznia 2022 r.

Sąd Apelacyjny w Krakowie – I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Grzegorz Krężolek
Protokolant:	starszy sekretarz sądowy Beata Zaczyk

po rozpoznaniu w dniu 13 stycznia 2022 r. w Krakowie na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa R. P. (1)

przeciwko Bankowi (...) Spółce Akcyjnej w W.

o zapłatę

na skutek apelacji strony pozwanej

od wyroku Sądu Okręgowego w Krakowie

z dnia 14 lipca 2020 r. sygn. akt I C 191/19

1. **oddala apelację;**

2. **zasądza od strony pozwanej Banku (...) Spółki Akcyjnej w W. na rzecz powódki R. P. (1) kwotę 4.050 zł (cztery tysiące pięćdziesiąt złotych) tytułem kosztów postępowania apelacyjnego.**

SSA Grzegorz Krężolek

Sygn. akt : I ACa 983/ 20

UZASADNIENIE

R. P. (1) w pozwie skierowanym przeciwko Bankowi (...) SA w W. domagała się zasądzenia kwoty 171 369, 09 zł tytułem wyrównania szkody jakiej doznała na skutek działania kierownika oddziału strony pozwanej w O. B. K. (1) . Domagała się także przyznania kosztów procesu.

Na dochodzona kwotę złożyły się sumy faktycznie niezrealizowanych na skutek działania tego pracownika strony pozwanej przelewów : 20.000 zł – z dnia 22 sierpnia 2011 r., 10.000 zł z dnia 20 września 2011 r., 20.300 zł z dnia 2 kwietnia 2013 r. Ponadto suma 66.500 zł , w odniesieniu do której powódka złożyła dyspozycję o założenie lokaty na okres 180 dni, która nie została założona, a środki na ten cel, pozostały w dyspozycji B. K. (1) , które przeznaczyła na własne potrzeby

Trzecim składnikiem dochodzonej sumy odszkodowania była kwota 43.529,87 zł przekazana w Oddziale Banku jego kierownicze w dniu 10 maja 2011 r. w celu otwarcia lokaty.

Czwartym , kwota 5.600 zł tytułem kosztów spłaty pożyczki przyznanej na podstawie umowy podpisanej przez powódkę, której nigdy nie otrzymała, a która została wypłacona na podstawie asygnaty kasowej z dnia 2 kwietnia 2014 r. w oparciu o sfałszowany podpis o brzmieniu „P.. Piątym , kwota 5.439,22 zł tytułem odsetek od mającej być pożyczona kwoty 45.000 zł. na podstawie umowy z 1 kwietnia 2014r , która nie została przez nią zawarta.

B. P. twierdziła , że strona pozwana odpowiada odszkodowawczo wobec niej za wyrównanie tego uszczerbku na podstawie art. 120 kp w zw z art. 430 kc jako pracodawca B. K. (1) , której sposób postępowania prowadzący do jego powstania , miał charakter przestępstwa. Normatywną podstawą tej odpowiedzialności jest także norma art. 415 kc albowiem Bank nie realizował w sposób prawidłowy nadzoru nad podległym mu parownikiem, tym samym umożliwiając powstanie szkody.

Strona pozwana odpowiadając na pozew domagała się oddalenia powództwa i obciążenia oponentki procesowej kosztami postępowania.

W swoim stanowisku podnosiła , że brak jest podstaw do zwrotu kwot wynikających z transakcji zleconych przez powódkę.

Część środków, których zwrotu domagała się nie było związanych się z transakcjami bankowymi bowiem nie zostały przeprowadzone w placówce pozwanego Banku i brak jest jakichkolwiek dokumentów, z których by wynikało, że doszło do zrealizowania takich transakcji przez stronę pozwaną. Jeżeli zostały przekazane przez powódkę B. K. (1) w ramach łączących ją z powódką relacji przyjacielskich za wyrównanie tak identyfikowanej szkody Bank odpowiadać nie może.

W odniesieniu do składnika szkody w postaci środków objętych przelewami wskazanymi przez R. P. (1) na łączną kwotę 50 300 zł Bank wskazywał , że były przez powódkę autoryzowane , co potwierdził biegły sądowy w przeprowadzonej ekspertyzie kryminalistycznej, w ramach śledztwa prowadzonego przeciwko B. K. (1).

W odniesieniu do sumy 65 000 złotych , które miały być przeznaczone na założenie lokaty pozwany przyznał , że pieniądze te zostały przez powódkę wpłacone do kasy banku w dniu 27 maja 2014 r. Zaprzeczył jednak aby została z nich założona wówczas lokata przez B. K. albowiem w tym czasie , bo w okresie od dnia 23 maja 2014 r. do dnia 30 lipca 2014 r. przebywała na zwolnieniu lekarskim.

O ile nawet przyjęła od powódki te pieniądze w tym celu , to nie wykonując czynności służbowych za konsekwencje których strona pozwana ponosiłaby odpowiedzialność odszkodowawczą.

Bank nie ponosi także odpowiedzialności za wyrównanie szkody w zakresie kwoty 43.529,87 zł przekazanej według twierdzenia powódki w oddziale strony pozwanej B. K. (1) w dniu 10 maja 2011 r. w celu otwarcia lokaty bankowej.

Powódka nie dowodzi faktu wpłaty tych środków do banku.

W odniesieniu do tej części żądania , które było wywodzone z faktu zawarcia umowy pożyczki z 1 kwietnia 2014r strona pozwana podnosiła , że umowa ta była ważna i wywołała skutek prawny, a Bank przekazał R. P. (1) pochodzące z niej środki do dyspozycji pożyczkobiorcy.

Bank podkreślił też , iż jeżeli powódka powierzyła B. K. (1) swoje środki poza placówkami pozwanego banku, to nie można przyjąć, że kierowniczka oddziału przy ul. (...) w O. dokonywała ona tych czynności w ramach łączącej ją z pozwanym Bankiem umowy o pracę. Wyklucza to jego odpowiedzialność odszkodowawczą za konsekwencje takich czynności jego pracownika.

Wyrokiem z dnia 14 lipca 2020r Sąd Okręgowy w Krakowie :

- zasądził od strony pozwanej Banku (...) Spółki Akcyjnej w W. na rzecz powódki R. P. (1) kwotę 116 800 zł[pkt I] ,
- w pozostałym zakresie powództwo oddalił [pkt II],
- zasądził od strony pozwanej na rzecz powódki R. P. (1) kwotę 1 967,45 zł tytułem zwrotu kosztów procesu[pkt III] oraz
- nakazał ściągnąć od strony pozwanej Banku (...) Spółki Akcyjnej w W. na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Krakowie kwotę 5840 , tytułem kosztów sądowych tymczasowo wyłożonych przez Skarb Państwa[pkt IV] oraz
- nakazał ściągnąć od powódki R. P. (1), z zasądzonych roszczenia, na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Krakowie kwotę 728,50zł , tytułem kosztów sądowych tymczasowo wyłożonych przez Skarb Państwa[pkt V sentencji orzeczenia].

Sąd I instancji ustalił następujące fakty istotne dla rozstrzygnięcia :

Prokuratura (...) w K. nadzoruje pod sygn. akt sprawy (...) śledztwo przeciwko B. K. (1) i innym o popełnienie przestępstw określonych m.in. w art. 297 § 1 k.k., 286 § 1 k.k., poprzez wyłudzenie środków finansowych na szkodę osób fizycznych i prawnych, w tym przede wszystkim banku , m.in. poprzez wprowadzanie w błąd za pomocą przedstawienia nierzetelnej dokumentacji kredytowej, co w konsekwencji prowadziło do niekorzystnego rozporządzenia mieniem przez wskazane podmioty.

B. K. (1) od 2003 r. była pracownikiem strony pozwanej Banku (...) S.A. w W. na stanowisku kierownika oddziału strony pozwanej w O. (...) ul. (...). Powódka R. P. (1) była klientem strony pozwanej, korzystającym z jej usług za pośrednictwem tego oddziału.

Powódka po śmierci męża (1 maja 2011 r.) nie miała dostępu do konta wspólnego, jakie miała z nim . Konto to zostało następnie przekształcone w konto indywidualne. Powódka nie wykorzystywała znajdujących się na nim środków na zaspokajanie codziennych potrzeb.

Z rachunku bankowego R. P. (1) zostały dokonane przelewy na następujące kwoty: 20.000 zł – przelew z dnia 22 sierpnia 2011 r., 10.000 zł – przelew z dnia 20 września 2011 r. i 20.300 zł przelew z dnia 2 kwietnia 2013 r.

Powódka własnym podpisem autoryzowała te operacje.

Przelewy te realizowała B. K. (1) w placówce strony pozwanej jako kierownik oddziału. Dokonując tych czynności poinformowała powódkę, że przelewy są dokonywane na inne, lepiej oprocentowane konto, które miało być na jej rzecz założone. R. P. (1) nie zdawała sobie sprawy, że faktycznie pieniądze trafiają na konto B. K. (1).

Powódka w związku ze śmiercią męża otrzymała z polisy ubezpieczeniowej, z tytułu wynagrodzenia po śmierci męża, ekwiwalentu za urlop i odprawy pośmiertnej łączną kwotę 43.529,87 zł.

Pieniądze te powierzyła B. K. (1), w celu umieszczenia jej na lokacie Ta miała je zainwestować w ramach swojej lokaty pracowniczej

B. K. (1) nie założyła lokaty, a pieniądze przeznaczyła na własne potrzeby. Zapewniła jednak powódkę, że środki pieniężne wpłaci na lokatę bankową o korzystnym oprocentowaniu. Powódka wiedziała, że pieniądze są przelewane na konto prowadzone pod nazwiskiem B. K. (1).

Powódka w dniu 27 maja 2014 r. złożyła B. K. (1) dyspozycję założenia lokaty na kwotę 66.500 zł na okres 180 dni z oprocentowaniem 8,75 %. Pieniądze na ten cel zostały przez powódkę wypłacone z kasy banku w tym samym dniu, na podstawie dwóch potwierdzeń wypłaty, w oddziale strony pozwanej w O. przy ul. (...).

Kierowniczka Oddziału wystawiła potwierdzenie tej dyspozycji na założenie lokaty na 66 500 zł na okres 180 dni z oprocentowaniem 8,97% . Napisała je osobiście pismem ręcznym , na druku firmowym banku i opatrzyła go jego pieczęcią.

Środki na ten cel , pochodzące ze wskazanych uprzednich wypłat R. P. (1) w oddziale przekazała B. K. (1) jako kierownikowi placówki. Ta przeznaczyła je na własne potrzeby oddziału, która pieniądze te przeznaczyła na potrzeby własne oraz osoby trzeciej z którą współdziałała.

Z dalszej części ustaleń wynika , iż relacje między B. K. (1), a powódką były bardzo dobre, R. P. (1) miała do niej pełne zaufanie w zakresie powierzonych jej pieniędzy. Obie pochodziły z tej samej miejscowości. Relacje te miały jednak zasadniczo charakter służbowy. B. K. (1) pomagała powódce w bieżącej obsłudze konta, świadcząc na jej rzecz także usługi doradcze.

W dniu 1 kwietnia 2014 r. powódka, za namową B. K. (1), podpisała umowę pożyczki ekspresowej nr (...). Zgodnie z jej treścią strona pozwana udzieliła powódce pożyczki w kwocie 45.000 zł, która miała zostać jej wypłacona po podpisaniu umowy przelewem na jej rachunek.

Umowa ta została jednak zawarta dla pozorów. B. K. (1) zapewniła powódkę, że z tytułu uzyskanej pożyczki nie będzie miała żadnych problemów i nie będzie jej spłacać, gdyż jest to operacja, która ma jedynie podnieść ranking/ wyniki finansowe / strony pozwanej. Spłata pożyczki miała następować nie z konta R. P. (1) , a przez B. K. (1).

Kwota pożyczki została wypłacona z rachunku powódki na podstawie asygnaty kasowej z dnia 2 kwietnia 2014 r. w oparciu o sfalszowany podpis o brzmieniu (...). Powódka zawierając umowę była przekonana, że jest ona czynnością pozorną.

W dniach 3 stycznia 2014 r. i 14 marca 2014 r. B. K. (1) korzystała z urlopu wypoczynkowego na żądanie, natomiast 18 kwietnia 2014 r., 16 maja 2014 r. oraz od 19 maja 2014 r. do 22 maja 2014 r. z urlopu wypoczynkowego. W okresie od 23 maja do 30 lipca 2014 r. B. K. (1) była nieobecna w pracy z powodu choroby, przebywając na zwolnieniu lekarskim.

Została zwolniona dyscyplinarnie dnia 31 lipca 2014 r.

W dniu 6 lutego 2017 r. R. P. (1) powódka złożyła w Sądzie Rejonowym w O. wniosek o zavezwanie strony pozwanej do próby ugodowej, domagając się zapłaty kwoty 171.369,09 zł. Do zawarcia ugody nie doszło.

Ocenę prawną w ramach której Sąd Okręgowy uznał roszczenie powódki za usprawiedliwione w części , oparł na stwierdzeniach i wnioskach , które można podsumować w następujący sposób.

a/ powódka domagała się zasądzenia kwoty 171.369,09 zł odpowiadającej szkodzie , którą poniosła na skutek działania B. K. (1) jako pracownika, zatrudnionego na stanowisku kierownika oddziału strony pozwanej, będącej jej pracodawcą.

Podpisując zlecenia przelewów kwot cząstkowych na ogólną sumę 50 300 zł , R. P. (1) była przekonana, że dokonuje ich na inne swoje konto. Robiła to w obecności kierownika oddziału Banku i przy jej zapewnieniu, że tak właśnie jest.

Zarówno B. K. (1) jak i R. P. (1) zgodnie, w ramach zeznań twierdziły, że B. K. nakłoniła i przekonała powódkę do takiego zadysponowania posiadanymi środkami. Dysponując nimi w taki sposób powódka działała w zaufaniu do niej jako kierownika jednostki organizacyjnej strony pozwanej,

b/ powódka powierzyła jej , celem założenia lokaty bankowej kwotę 66.500 zł. B. K. (1) przyznała , że pieniądze te przyjęła od niej jako kierownik oddziału Banku w tym celu .Strona pozwana podniosła wprawdzie, przebywała w tym dniu na zwolnieniu lekarskim, tym nie mniej na dokumencie przyjęcia zlecenia do wykonania czynności bankowej dyspozycji do rachunku figuruje, co więcej przyznała , że dokument ten wystawiła , działając w charakterze pracownika Banku, posługując się pieczęcią oddziału strony pozwanej . Wykorzystała przy tym druk urzędowy oraz stosowany

przez nią. Była kierownikiem jednostki organizacyjnej strony pozwanej nie przeznaczyła tej powierzonej kwoty w celu założenia lokaty, a spożytkowała ją na potrzeby własne,

c/ w odniesieniu do tych wskazanych wyżej kwot, które składają się na szkodę R. P. (1) zostały spełnione normatywne przesłanki odpowiedzialności strony pozwanej za wyrównanie tego uszczerbku powódki o jakich mowa w art. 430 kc

Niewątpliwie, zdaniem Sądu I instancji, B. K. (1) działała w sposób umyślny z zamiarem bezpośrednim wyrządzenia szkody w mieniu powódki. Wykorzystując bowiem jej zaufanie i sytuację życiową, a także swój autorytet jako kierownika oddziału Banku podejmowała działania celem przywłaszczenia środków finansowych należących do powódki.

Skoro dopuściła się przywłaszczeń kwot ze zleconych przelewów [łącznie 50 300 zł] oraz tych przeznaczonych na założenie lokaty bankowej [łącznie 66 500 zł], przy wykonywaniu powierzonych jej przez stronę pozwaną czynności dokonywanych jej rachunek, na wskazanej podstawie normatywnej, Bank jest zobowiązany do wyrównania powstałego w ten sposób uszczerbku w majątku powódki,

d/ niezależnie od przyjęcia odszkodowawczej odpowiedzialności strony pozwanej, w oparciu o art. 430 kc nawet, gdyby B. K. (1) wykroczyła poza czynności znajdujące się w ramach powierzonych jej czynności, dopuszczając się ekscesu pracowniczego, strona pozwana w niniejszej sprawie w dalszym ciągu obowiązana byłaby naprawić szkodę na podstawie art. 415 k.c.

Nieprawidłowe, zawinione działanie strony pozwanej wynikało z umożliwienia i tolerowania prowadzenia przez jej pracownika działalności o znamionach przestępstwa, polegającego m.in. na wypłacie środków z rachunku bankowego klientów strony pozwanej, w tym powódki oraz doradztwie na rzecz klientów banku w postaci oferowaniu im lokat bankowych celem wyłudzenia i przywłaszczenia otrzymanych od nich środków pieniężnych. Jak wynika z wyroku Sądu Najwyższego z dnia z dnia 20 maja 2005 r. sygn. akt III CK 661/04 wadliwe funkcjonowanie obsługi rachunku bankowego posiadacza tego rachunku, polegające na umożliwieniu lub przynajmniej tolerowaniu przestępczej działalności pracownika banku, może stanowić również czyn niedozwolony instytucji bankowej, czyn własny tej instytucji.

Bank ma powszechny i poza kontraktowy obowiązek zapewnienia posiadaczowi rachunku dostatecznego bezpieczeństwa jego środków pieniężnych znajdujących się na nim, w sposób uniemożliwiający przestępczą działalność własnych pracowników. Zaniechanie tego obowiązku skutkuje odpowiedzialnością Banku na podstawie art. 415 k.c. ,

e/ w pozostałej części roszczenie R. P. (1) Sąd Okręgowy ocenił jako niezasadne.

W zakresie dochodzonego zwrotu środków w kwocie 43 529, 87 zł, z pochodzącej z udzielonej w dniu 1 kwietnia 2014r pożyczki, 5 600 zł tytułem zwrotu jej kosztów oraz 5 439,22 zł tytułem odsetek, Sąd wskazał, że pierwsza z tych sum została uprzednio powódce zwrócona przez stronę pozwaną, w warunkach gdy B. K. (1) wypłaciła ją, fałszując podpis powódki.

Tym samym ta część roszczenia mogła dotyczyć jedynie odsetek i kosztów pożyczki jakie zostały pobrane przez bank

Także w tym zakresie nie jest ono jednak zasadne.

Powódka zaciągnęła pożyczkę z pełną świadomością, że ma ona fikcyjny charakter. Robiła to w celu poprawienia wyniku pracy B. K. (1)

Mając na uwadze całokształt okoliczności towarzyszących zawarciu przez powódkę tej umowy, Sąd I instancji uznał, iż umowa nie została zawarta dla pozorów.

Powódka działała z zamiarem pozorności, jednak brak podstaw aby stwierdzić taki charakter działania banku. Jak wynika z wyjaśnień powódki złożonych w toku postępowania przygotowawczego, podpisała ona umowę pożyczki za namową B. K. (1).

Zapewniła ona powódkę, że nie będzie to skutkowało powstaniem po jej stronie obowiązku spłaty pożyczki, gdyż będzie to operacja mająca wyłącznie podnieść ranking placówki strony pozwanej, a była kierownik oddziału w O. będzie dokonywać osobiście spłaty tego zobowiązania .

W swojej świadomości powódka, mimo podpisania dokumentów umowy pożyczki, nie zaciągała własnego zobowiązania względem strony pozwanej, nie zamierzała uzyskać określonej ilości pieniędzy dla siebie, a tym samym nie zobowiązywała się do jej zwrotu.

Reprezentując stronę pozwaną przy dokonywaniu tej czynności, B. K. zawarła rzeczywistą umowę pożyczki , co więcej, Bank wypłacił środki pieniężne nią objęte. Działanie B. K. (1) nosiło cechy oszustwa jednak nie świadczyły o tym, żeby reprezentowany przez nią pożyczkodawca działał dla pozorów.

Podstawą rozstrzygnięcia o kosztach procesu była norma art. 100 kpc , w ramach zastosowania której Sąd stosunkowo je pomiędzy stronami rozdzielił przyjmując , iż R. P. (1) wygrała spór w zakresie 68,16 % , w pozostałej części w nim ulegając.

W dalszej części uzasadnienia przedstawił szczegóły rozliczenia tych kosztów pomiędzy stronami , przy zastosowaniu wskazanej proporcji.

W sytuacji, gdy powódka została zwolniona z kosztów sądowych w części, tj. w zakresie opłaty sądowej od pozwu ponad kwotę 2.000 zł, pozostała ich część, na podstawie art. 113 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz.U. 2005 nr 167 poz. 1398 ze zm.), podlegała ściągnięciu od strony powodowej z zasądzonego roszczenia jednak tylko w zakresie przekraczającym wpłaconą kwotę 2000 zł, co dało kwotę 728,50 zł.

Pozostałą część brakującej opłaty tj. 5840 zł nakazano ściągnąć od strony przeciwnej, na podstawie art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych.

Apelację od tego wyroku złożyła tylko strona pozwana , obejmując jej zakresem punkty I, III i IV jego sentencji , w jej wniosku wnosząc o wydanie przez Sąd Apelacyjny orzeczenia reformatoryjnego , którym , w zaskarżonych częściach , zostanie on zmieniony poprzez oddalenie powództwa także w części uwzględnionej przez Sąd Okręgowy , a R. P. (1) obciążona kosztami procesu i postępowania apelacyjnego należnymi stronie skarżącej.

Środek odwoławczy został oparty na zarzutach :

- naruszenia prawa procesowego, w sposób mający dla treści kwestionowanego wyroku istotne znaczenie , a to :

a/ art. 233 §2 kpc, także w zw. z art. 227 i 327 zd 1 §1 pkt 1 kpc poprzez wadliwą ocenę dokumentów przelewów z 22 sierpnia 2011r, 20 września 2011r, i 2 kwietnia 2013r na łączną kwotę 50 300 złotych , podpisanych własnoręcznie przez R. P. (1) i na podstawie tego błędu nietrafne ustalenie , że powódka nie wyraziła zgody na ich realizację ze środków którymi dysponowała w ramach konta prowadzonego w oddziale strony pozwanej,

Podnoszonej nieprawidłowości skarżący Bank upatrywał także w uznaniu przez Sąd I instancji za wiarygodne , złożonych w postępowaniu relacji B. K. (1) i powódki mimo , że - jego zdaniem- są one wzajemnie sprzeczne , nielogiczne i niespójne z pozostałym materiałem dowodowym, w tym wskazanymi w ramach zarzutu dokumentami oraz relacjami pracowników strony pozwanej M. C. i i K. B..

Wada ta miała polegać również na tym , iż ocena ta jest wybiórcza albowiem nie uwzględnia treści wskazanych dokumentów i relacji pracowników Banku , w tym w szczególności wynika ona z braku uwzględnienia tego, w jakich okresach roku 2014r B. K. (1) przebywała na zwolnieniu lekarskim , nie świadcząc obowiązków pracowniczych.

Zdaniem strony skarżącej w szczególności ta wykazana na jego podstawie jej nieobecność w dniu 27 maja 2014r., wyklucza przyjęcie przez b. kierownika oddziału przy ul. (...) w O. pieniędzy w kwocie 66 500 zł w celu założenia lokaty w placówce banku i dowodzi , że środki te uzyskała ona od R. P. poza jego siedzibą,

Podnoszona nieprawidłowość miała także polegać na nie uwzględnieniu zeznań świadka R. Ż. , która miała w sprawie istotne informacje , w tym była obecna przy transakcji odkupu przez powódkę jednostek uczestnictwa w funduszu inwestycyjnym.

Zdaniem apelującego Banku, Sąd I instancji dopuścił się podnoszonej nieprawidłowości także w następstwie oparcia swoich ustaleń na kserokopii pisma zatytułowanego „ dyspozycja do banku „ datowanej na 27 maja 2014r mimo , że strona pozwana zażądała w postępowaniu przedstawienia oryginału tego dokumentu.

- naruszenia prawa materialnego poprzez niezasadne zastosowanie dla oceny roszczenia powódki art. 430 kc i 415 kc mimo , że pieniądze były przekazywane przez powódkę B. K. (1) poza siedzibą oddziału strony pozwanej , w czasie kiedy ta nie wykonywała obowiązków pracowniczych oraz uznanie , że za wyrównanie szkody R. P. (1), w zakresie uwzględnionym w zaskarżonym wyroku Bank odpowiada mimo , iż to była kierownik oddziału , a nie strona pozwana podejmowała czynności mające znamiona przestępstwa.

Odpowiadając na apelację powódka domagała się jej oddalenia jako pozbawionej uzasadnionych podstaw oraz obciążenia strony skarżącej kosztami postępowania apelacyjnego.

W swoim stanowisku odniosła się polemicznie do wszystkich zarzutów apelacyjnych powołanych przez stronę przeciwną.

Rozpoznając apelację , Sąd Apelacyjny rozważył :

Środek odwoławczy nie jest uzasadniony i podlega oddaleniu.

W pierwszej kolejności , dla uporządkowania dalszej części oceny apelacji strony pozwanej wskazać należy , że w warunkach , gdy powódka nie kwestionuje odwoławczo wyroku Sądu Okręgowego ocenie Sądu II instancji zostanie poddana tylko ta część jej roszczenia , która została tym orzeczeniem uwzględniona i jedynie do niej będą odnosiły się uwagi i oceny Sądu Odwoławczego.

W konsekwencji, weryfikacja zarzutów apelacyjnych odnosić się będzie jedynie do tej części zasądzonego świadczenia , którą R. P. (1) identyfikowała z przekazanymi środkami pieniężnymi na realizację przelewów na łączną kwotę 50 300 złotych , celem założenia innego , korzystniejszego z punktu widzenia warunków jego prowadzenia konta na jej rzecz oraz tych , które przekazała na założenie lokaty terminowej w łącznej wysokości 66 500 złotych.

Po poczynieniu tego porządkowego zastrzeżenia , przechodząc do weryfikacji zarzutów na których opiera się apelacja strony pozwanej , na wstępie należy przypomnieć , że zarzuty procesowe są uzasadnione jedynie wówczas , gdy spełnione zostaną równocześnie dwa warunki.

Strona odwołująca się do nich wykaże , że rzeczywiście sposób postępowania Sądu naruszał indywidualnie oznaczoną normę [normy] formalne. Jednocześnie nieprawidłowości te prowadziły do następstw , które miały istotny wpływ na treść wydanego orzeczenia. Nieco inaczej kwestię tę ujmując zarzut procesowy jest usprawiedliwiony jedynie wówczas , jeżeli zostanie dowiedzione , że gdyby nie potwierdzone błędy proceduralne Sądu niższej instancji , orzeczenie kończące spór stron miałoby inną treść.

/ por. także , wskazany jedynie dla przykładu judykat Sądu Najwyższego z dnia 20 sierpnia 2020r , sygn. III UK 293/19 /

Niezasadnie strona skarżąca twierdzi , iż Sąd I instancji naruszył art. 233 §1 kpc przekraczając granice swobodnej oceny zgromadzonych dowodów w sposób przez nią wskazywany.

Skuteczne postawienie tego zarzutu wymaga od strony wykazania na czym, w odniesieniu do zindywidualizowanych dowodów, polegała nieprawidłowość postępowania Sądu, w zakresie ich oceny i poczynionych na jej podstawie ustaleń.

W szczególności strona ma wykazać dlaczego obdarzenie jednych dowodów wiarygodnością czy uznanie, w odróżnieniu od innych, szczególnego ich znaczenia dla dokonanych ustaleń, nie da się pogodzić z regułami doświadczenia życiowego i [lub] zasadami logicznego rozumowania, czy też przewidzianymi przez procedurę regułami dowodzenia.

Nie oparcie stawianego zarzutu na tych zasadach, wyklucza uznanie go za usprawiedliwiony, pozostając dowolną, nie doniosłą z tego punktu widzenia polemiką oceną i ustaleniami Sądu niższej instancji.

/ por. w tej materii, wyrażające podobne stanowisko, powołane tylko przykładowo, orzeczenia Sądu Najwyższego z 23 stycznia 2001, sygn. IV CKN 970/00 i z 6 lipca 2005, sygn. III CK 3/05, obydwa powołane za zbiorem Lex/

Ponadto nie można tracić z pola widzenia również, że swobodna ocena dowodów stanowi jeden z podstawowych elementów składających się na jurysdykcyjną kompetencję Sądu, który dowody bezpośrednio przeprowadza.

Ma to m. in. i takie następstwo, że nawet w sytuacji w której z treści dowodów można, w zakresie ustaleń, wyprowadzić równie logiczne, chociaż przeciwne do przyjętych przez Sąd I instancji wnioski, to zarzut naruszenia normy art. 233 §1 kpc, pomimo to, nie zostanie uznany za usprawiedliwiony.

Dopóty, dopóki ocena przeprowadzona przez Sąd ocena mieści się w granicach wyznaczonych przez tę normę procesową i nie doznały naruszenia wskazane tam jej kryteria, Sąd Odwoławczy obowiązany jest oceną tę, a co za tym idzie także wnioski z niej wynikające dla ustaleń faktycznych, aprobować.

To, w jaki sposób strona pozwana motywuje jego realizację, wyklucza uznanie go za uzasadniony.

W miejsce rzeczowej, opartej na wskazanych wyżej kryteriach, odniesionej do indywidualnie oznaczonych dowodów [i opartych na wnioskach z tej oceny ustaleń faktycznych], polemiki ze sposobem postępowania Sądu Okręgowego, skarżący Bank ogranicza się do przeciwstawienia jej własnej ich wersji, jego zdaniem poprawnej, zarzucanych nieprawidłowości postępowania Sądu I instancji upatrując w nie przyjęciu tych, które są przez Bank afirmowane.

Zgodnie z jego wersją faktów doniosłych dla rozstrzygnięcia, odpowiedzialność odszkodowawcza po jego stronie jest wyłączona także w zakresie uwzględnionym w zaskarżonym wyroku albowiem - jak wskazuje - powódka zleciła /własnoręcznie podpisując dokumenty / przelewy na ogólną sumę 50 300 złotych, a środki na założenie lokaty terminowej w kwocie łącznej 66 500 zł przekazała B. K. (1) poza siedzibą oddziału Banku, w czasie kiedy była kierownik tej placówki nie świadcząca pracy, przebywając na zwolnieniu lekarskim.

Sposób motywacji stawianego zarzutu wskazany w uzasadnieniu apelacji nie jest - z przyczyn o których mowa wyżej - dostateczny aby zarzut ten podzielić.

Odpierając go zatem, tylko na w drodze uwag uzupełniających Sąd Apelacyjny wskazuje że, że powoływany przez stronę pozwaną fakt, iż R. P. (1) własnoręcznie podpisała zlecenia dokonania przelewów z własnego konta środków na łączną kwotę 50 300 złotych z przeznaczeniem na założenie innego - korzystniejszego konta - nie stanowi podstawy do uznania, że Sąd I instancji nieprawidłowo ocenił dokumenty zleceń przelewów.

Zdecydowało o złożeniu zleceń ich dokonania zaufanie jakim powódka darzyła pochodzącą z tej samej miejscowości i znanej jej osobiście, B. K. (1), która jak wynika z ustaleń, przejęła także opiekę nad produktami bankowymi, którymi dysponowała powódka, świadcząc jej także usługę doradztwa finansowego / obok lub zamiast dotąd wykonującej te czynności M. C. / .

Istotne dla podjęcia tych decyzji przez R. P. (1) była też funkcja w strukturze organizacyjnej Banku , nierzetelnej jak się okazało później , kierowniczką oddziału, która zakres tego zaufania jedynie powiększała.

Wbrew dalszej części argumentacji skarżącego mającej wspierać stawiany zarzut , w postępowaniu nie zostało wykazane , odmienne zapatrywanie strony pozwanej banku , które w tym zakresie wynika jedynie z odmiennej interpretacji depozycji tak powódki jak i B. K. (1) , złożonych w postępowaniu rozpoznawczym przed Sądem oraz w ramach postępowania przygotowawczego oznaczonego sygnaturą (...)Prokuratury (...) w K. , aby relacje pomiędzy nimi miały charakter osobisty – koleżeński - wykraczając swoją intensywnością oraz cechami poza zwykłą znajomością , determinując motywy jakimi kierowała się R. P. zlecając wykonanie tych przelewów z których pieniądze przejęła na własne cele kierowniczką oddziału.

Drugim argumentem wskazującym na to zaufanie było zapewnienie ze strony B. K. (1) , iż w ten sposób zadysponowane środki posłużą umieszczeniu ich na bardziej korzystnych warunkach , na innym koncie powódki.

W okolicznościach ustalonych w sprawie R. P. nie miała żadnych przesłanek do tego aby nie ufać B. K. , iż [o czym upewniała ją jako klientkę banku , której świadczyła także usługi doradcze , działając przy tym w ramach wykonywania obowiązków służbowych , i przyjmując zlecenia do realizacji] , że takie konto założy.

Wbrew zatem zapatrywaniu strony skarżącej ocena dowodów , prowadzących Sąd I instancji do ustaleń faktycznych tej treści nie może być uznana za nieprawidłową w świetle art. 233 §1 kpc . W konsekwencji część ustaleń dotycząca wskazanych wyżej czynności bankowych , także musi być uznana za niewadliwą.

Nie ma też racji Bank podnosząc nieprawidłowości w zakresie oceny dowodów i dokonanych ustaleń w odniesieniu do faktów opisujących powierzenie B. K. (1) przez powódkę kwoty 66500zł w celu założenia lokaty terminowej , które także zostały przez nią przywłaszczone na własne potrzeby.

Argumenty apelującego mające podważać przyjęcie przez Sąd Okręgowy , że była kierowniczką oddziału przyjęła je od klientki strony pozwanej w ramach swoich obowiązków służbowych nie są usprawiedliwione

Z podważanej w tym zakresie części faktów wynika ,że kierowniczką przyjęła w tym celu pieniądze , które powódka uzyskała z przedniej realizacji transakcji sprzedaży jednostek uczestnictwa w Funduszu P. , których wypłatę , jako przenoszącą oznaczony limit jednorazowych wypłat [25 000 zł] aprobowala B. K. z racji swojej kierowniczej funkcji. / por. k. 196 v akt /

Przyjmując te środki była kierowniczką- co potwierdziła w swoim zeznaniu złożonym w postępowaniu - posłużyła się zarówno urzędowym drukiem banku jak i pieczęcią oddziału / por k. 36 akt /.

Powódka nie miała w tych okolicznościach żadnych podstaw do tego aby nie ufać temu , iż czynność bankowa zostanie wykonana zgodnie z jej zamiarem i wnioskiem , a środki te znajdują się na założonej lokacie terminowej o warunkach wskazanych w tym dokumencie.

Dowody zgromadzone w postępowaniu , w szczególności te , które strona skarżąca uważa za ocenione nieprawidłowo nie dają podstawy do odmiennego wnioskowania faktycznego , w tym w szczególności do poczynienia konstatacji faktycznej , że środki na złożenie tej lokaty B. K. przyjęła poza lokalem banku , co więcej i przede wszystkim , że kierowniczką oddziału przy ul. (...) nie działała wówczas jako pracownik strony pozwanej w ramach wykonywania swoich obowiązków służbowych.

W tym kontekście dodać jeszcze należy , że niedoniosła do ustaleń istotnych dla rozstrzygnięcia / a wobec tego brak uwzględnienia ich ze strony Sądu I instancji nie stanowi podstawy do podzielenia stawianego zarzutu / były zeznania świadka B. Ż. / k. 108 akt / . Jej relacja była ogólnikowa i nie odnosiła się bezpośrednio do okoliczności w jakich doszło do pobrania pieniędzy przez powódkę ze sprzedaży jednostek uczestnictwa ani tego czy i w jakich okolicznościach B. K. otrzymała je , potwierdzając przyjęcie zlecenia założenia opisanej wyżej lokaty. Podobnie należało ocenić depozycje

świadka M. C. / k. 109 v akt / szczególnie , że słuzenie przez nią powódce doradztwem finansowym nie wykluczało tego , że po pewnym czasie doradztwo to przejęła kierowniczka oddziału.

Nie został przeprowadzony w postępowaniu dowód , że pomimo , iż jak wynika z dokumentu wykazu jej nieobecności w pracy w 2014r / por. k. 83 akt / czynność ta w tym charakterze nie została przez nią wówczas podjęta. Fakty relacjonowane przez powódkę i B. K. potwierdzają to , że do wskazywanych czynności doszło w siedzibie banku , a przyjmująca pieniądze działała powołując się na swoje uprawnienia wynikające z zakresu obowiązków służbowych dla których podstawa był stosunek pracy ze strona pozwaną

Bank nie dowiódł również tego , że R. P. (1) wiedziała powierzając te środki w opisanym wyżej celu B. K. , że formalnie ma ona status osoby przebywającej w dniu 27 maja 2014r na zwolnieniu lekarskim.

Z jej punktu widzenia przyjmująca pieniądze była pracownikiem strony pozwanej, działającym w ramach swoich obowiązków służbowych w celu założenia lokaty , która to czynności w granicach tych obowiązków mieściła się.

Nie stanowi dostatecznej podstawy dla podzielenia omawianego zarzutu podnoszona przez skarżący Bank okoliczność , iż powódka przedstawiła tylko kopię dokumentu zlecenia założenia lokaty. Nie podważa to jego wiarygodności skoro tylko dokument w tej formie pozostawał w jej dyspozycji.

Trafnie w odpowiedzi na apelację podnosi ona , że to B. K. działając w zamiarze przywłaszczenia tych pieniędzy miała interes w tym aby oryginału jej klientce nie przezywać , a ukryć go lub zniszczyć.

Z podanych przyczyn podnoszony w apelacji zarzut procesowy nie jest trafny.

Jego nie podzieleniem ma to następstwo , iż ustalenia , które Sąd I instancji przyjął jako podstawę faktyczną wydanego orzeczenia , Sad II instancji aprobeuje i przyjmuje za własne.

Wymagają one uzupełnienia o okoliczności związane z nadzorem nad sposobem wykonywania obowiązków służbowych przez B. K. (1) przez przełożonych w ramach struktury organizacyjnej strony pozwanej.

Ustalenia te opierają się na zeznaniu świadka K. B. /k. 108V- 109 akt/ , które nie było przez strony podważane z punktu widzenia wiarygodności.

Uzupełnienie to przedstawia się następująco :

- B. K. (1), jako kierownik oddziału Banku w O. przy ul. (...) podlegała służbowo świadkowi , która jako kierownik oddziału przy ul. (...) w tym mieście , sprawował nad nią bezpośredni nadzór.

Była to bezpośrednia zależność i podporządkowanie służbowe . Kontrola pracy oddziału przy ul. (...) odbywała się systematycznie , w kwartalnych odstępach czasu i miała formę funkcjonalnego audytu.

Wyniki tych kontroli w okresie pomiędzy 2012 i 2014 r nie ujawniły żadnych nieprawidłowości w funkcjonowaniu placówki kierowanej przez B. K. (1) w tym odniesieniu do sposobu jej pracy jako kierownika, Dopiero mw marcu 2014r K. B. ujawniła fakty wywołujące z tego punktu widzenia jej wątpliwości . Dlatego zleciła ponowienie audytu , a jego wyniki doprowadziły do złożenia do prokuratury zawiadomienia o możliwości popełnienia przestępstwa przez B. K. (1).

Przechodząc do oceny postawionych w apelacji zarzutów materialnych ocenić je należy jako nieuzasadnione.

Nie ma racji skarżący podnosząc zarzut naruszenia art. 430 kc .

Z ustaleń dokonanych w postępowaniu wynika , że czynności jakie podejmowała B. K. (1), a z których konsekwencjami finansowymi do jej majątku powódka łączy powstanie szkody / przy uwzględnieniu sygnalizowanego wyżej

ograniczenia zakresu oceny Sądu II instancji / , przedsiębrała ona jako kierownik oddziału Banku (...) SA w O. przy ul. (...).

Łączyła ją w czasie ze stroną pozwaną umową o pracę , a przy tym podlegała bezpośrednio jego kierownictwu, realizowanemu przez kierownika oddziału przy ul. (...), K. B.. Była ona uprawniona do wydawania jej w odniesieniu do sposobu wykonywania tych obowiązków bezpośrednich i wiążących dla podwalanej służbowo wskazówek i poleceń . Co więcej , praca B. K. (1) poddawana była stałej weryfikacji z punktu widzenia poprawności i legalności podejmowanych czynności, w ramach kontroli oddziału jako jednostki organizacyjnej Banku. Także w ten sposób strona pozwana była uprawniona i realizowała stały nadzór nad sposobem wykonywania przez nią obowiązków. Wszystkie czynności , które z realizacji tych obowiązków wynikały były powierzone przez Bank , a ich konsekwencje obciążają jego rachunek.

Tym samym , w sytuacji wyrządzenia szkody, powódce na skutek tych czynności, za jej wyrównanie odpowiada strona pozwana , a normatywną podstawą tej odpowiedzialności jest art. 430 kc w zw z art. 120 k.p.

Odpowiedzialność odszkodowawcza powierzającego dokonanie czynności wywołującej skutek szkodzący jest ukształtowana na zasadzie ryzyka , pozostając niezależną od winy podmiotu powierzającego.

Jest ona aktualna także wówczas , gdy sprawował on szczegółowy i prawidłowy nadzór nad czynnościami będącymi źródłem szkody.

W tym sensie można z pewnym uproszczeniem powiedzieć , że [w tym przypadku pozwany bank] ponosi odpowiedzialność za sam skutek w postaci powstania szkody.

/ por. w tej materii także wyrok Sądu Najwyższego z dnia 14 marca 2012 , sygn. II CSK 343/11 oraz uwagi M. Kalińskiego w opracowaniu Szkoła na mieniu i jej naprawienie Warszawa 2014r s. 130 , który nota bene uznaje , że odpowiedzialność ta ma charakter absolutny/

Nie ma racji strona pozwana podnosząc w ramach motywów ocenianego zarzutu [do której konsekwentnie odwoływała się także podczas postępowania rozpoznawczego przed Sądem I instancji , że kwalifikowana w ten sposób jego odpowiedzialność za uszczerbek majątkowy powódki jest wyłączona gdyż środki na założenie lokaty zostały przekazane przez nią B. K. poza siedzibą Banku, a ona w czasie kiedy potwierdzała przyjęcie zlecenia założenia jej , nie wykonywała obowiązków służbowych /przebywając w dniu 27 maja 2014r na zwolnieniu lekarskim/.

Wskazując na wstępie , iż dowolnymi są stwierdzenia skarżącego sformułowane w tej części motywów apelacji , że powódka działając z chęci zysku , regularnie powierzała , wbrew procedurom bankowym , środki B. K. poza siedzibą oddziału gdzie miała rachunek i inne produkty bankowe albowiem opisany sposób postępowania R. P. (1) nie znajduje potwierdzenia w materiale dowodowym zgromadzonym w sprawie .

Jego treść usprawiedliwia dostatecznie natomiast przyjęcie , że po pierwsze to B. K. (1) jako kierownik oddziału przy ul. (...) w O. z własnej inicjatywy przejęła opiekę nad produktami finansowymi jakie miała w banku powódka, świadcząc jej także usługi doradztwa.

Po wtóre , Bank w postępowaniu nie dowiódł , że pieniądze przeznaczone na ostatecznie nie zrealizowane przelewy[kwota 50 300zł] oraz te , które miały służyć założeniu lokaty na kwotę 66 500 złotych były wręczone B. K. poza siedzibą oddziału / relacje tak powódki jak i w szczególności B. K. (1) temu przeczą , potwierdzając , iż doszło do przekazania ich w jego lokalu /.

Nie było przy tym przedmiotem kontrowersji pomiędzy stronami to , że zarówno realizacja przelewów w wykonaniu zleceń klientów strony pozwanej jak i zakładanie lokat mieściło się w granicach kompetencji pracowniczych B. K. (1).

Strona pozwana nie dowiodła również , że pomimo , iż formalnie przebywała ona na zwolnieniu lekarskim w dniu wystawienia dokumentu przyjęcia do realizacji czynności w postaci założenia lokaty na kwotę 66 500 złotych / do czego

faktycznie nie doszło/ czynności tej nie podejmowała jako pracownik banku. Tak kwalifikowała tę czynność powódka , mając ku temu dostateczne podstawy faktyczne , działając w zaufaniu do kierownika oddziału i przygotowanego przez nią na właściwym druku , zaopatrzonym w pieczęć banku dokumentu potwierdzającego fakt czynności zdziałanej w tym charakterze .

Nie zostały ujawnione w postępowaniu rozpoznawczym żadne fakty , które mogłyby wskazywać na to , że R. P. (1) wiedziała lub przy dołożeniu należytej staranności mogła się dowiedzieć , że w tym dniu 27 maja 2014r B. K. (1) nie powinna była świadczyć pracy. Strona pozwana nie podejmowała inicjatywy dowodowej aby fakty takie wykazać.

Tym samym ta ostatnio poruszona kwestia nie może wpływać na ocenę zasadności roszczenia zgłoszonego przez powódkę . Może mieć natomiast znaczenie dla relacji pomiędzy byłym kierownikiem oddziału banku a jej byłym pracodawcą.

W warunkach uznania , że pierwszy z zarzutów materialnych nie jest trafny i art. 430 kc w zw z art. 120 kp trafnie został uznany przez Sąd Okręgowy za materialną podstawę odpowiedzialności odszkodowawczej strony pozwanej wobec powódki , szczegółowe odnoszenie się przez Sąd Odwoławczy do drugiego z zarzutów materialnych postanowionych w apelacji jest zbędne dla oceny poprawności tego orzeczenia.

Zatem tylko na marginesie i dla porządku wskazać jedynie należy , że sposób sprawowania nadzoru przez Bank nad prawidłowością i legalnością czynności podejmowanych przez B. K. (1) w ramach jej obowiązków pracowniczych, jako kierownika oddziału przy ul. (...) w O. nie był należyty.

Przeprowadzana , jak wynika z ustaleń dokonanych w sprawie , systematyczna kontrola wewnętrzna, w okresie kiedy kierowniczką tej placówki przedsięwzięła już czynności , które miały prowadzić do przywłaszczeń środków finansowych powierzanych Bankowi przez klientów , nie wykazała żadnych nieprawidłowości mimo , że jak się okazało , przywłaszczenia te sięgały już wówczas bardzo wysokich , wręcz milionowych sum .

Takie skutki każą ocenić te kontrole jako nieskuteczne , w warunkach których mogła w dalszym ciągu kontynuować tego rodzaju działalność niezgodną z prawem. Odwołując się tylko do zasad doświadczenia życiowego przyjąc wobec tego należy , iż stosowane metody kontroli były niewłaściwe , w przeciwnym wypadku proceder mógłby być ujawnionym wcześniej aniżeli w marcu 2014r , ograniczając negatywne następstwa finansowe i dla samego Banku i jego klientów.

To tym bardziej upewnia poprawność wniosku , że nadzór wewnętrzny w strukturze organizacyjnej strony pozwanej nad działaniem oddziału przy ul. (...) i jego kierownikiem nie był prawidłowy i wystarczający , decydując o zawinieniu strony pozwanej w jego sprawowaniu.

Z podanych przyczyn w uznaniu , iż apelacja nie jest uzasadniona , Sąd Apelacyjny orzekł o jej oddaleniu , na podstawie art. 385 kpc w z art. 430 kc i 120 k.p.

Rozstrzygając o kosztach postępowania apelacyjnego, Sąd II instancji zastosował art. 98 §1 i 3 kpc i wynikającą z niego zasadę odpowiedzialności za wynik sprawy.

Kwota należna wygrywającej powódce od przerywającej strony pozwanej , odpowiadając wynagrodzeniu zastępującego R. P. (1) adwokata, została ustalona jako pochodna wskazanej w apelacji wartości przedmiotu zaskarżenia , na podstawie §2 pkt 6 w zw z §10 ust. 1 pkt 2 Rozporządzenia MS w sprawie opłat za czynności adwokackie z dnia 22 października 2015r [DzU z 2015 poz. 1800].

SSA Grzegorz Krężolek